

**POWIATOWY URZĄD PRACY
W SANDOMIERZU**

**RANKING ZAWODÓW
DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE SANDOMIERSKIM
W I PÓŁROCZU 2014 ROKU**

CZEŚĆ DIAGNOSTYCZNA

Sandomierz – październik 2014

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
<i>Cel opracowania</i>	4
<i>Podstawa opracowania</i>	5
<i>Metodologia opracowania</i>	5
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE SANDOMIERSKIM	6
1.1. <i>Poziom i struktura bezrobocia</i>	6
1.2. <i>Struktura bezrobocia według zawodów</i>	9
1.3. <i>Napływ bezrobotnych według zawodów</i>	12
1.4. <i>Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy</i>	14
1.5. <i>Zawody generujące długotrwale bezrobocie</i>	15
II. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW W POWIECIE SANDOMIERSKIM	16
2.1. <i>Napływ ofert pracy według zawodów</i>	16
2.2. <i>Napływ ofert pracy według sekcji PKD</i>	18
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH, ZRÓWNOWAŻONYCH I NADWYŻKOWYCH	19
3.1. <i>Zawody deficytowe</i>	19
3.2. <i>Zawody zrównoważone</i>	21
3.3. <i>Zawody nadwyżkowe</i>	23
PODSUMOWANIE	26

WSTĘP

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych definiowany jest jako proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów kształcenia zawodowego i szkolenia bezrobotnych.¹ Tym samym wyraźnie zaakcentowano, że monitoring można wykorzystać przy stawianiu prognoz dotyczących zmieniającego się popytu na pracę. Prognozy te mogą mieć jedynie charakter prognoz krótkookresowych. Wynika to z dużej dynamiki następujących zmian na rynku pracy.

Podstawą do sporządzenia analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych stanowi Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. 2010 Nr 82 poz. 537). Zgodnie z „Klasyfikacją Zawodów i Specjalności” bezrobotni rejestrowani są według sześciocyfrowych kodów zawodów, które mogą być segregowane w grupy elementarne (czterocyfrowe), a następnie w grupy średnie (trzycyfrowe), duże (dwucyfrowe) i wielkie (jednocyfrowe). Od 1 września 2012 r. obowiązuje zmieniona klasyfikacja zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy wprowadzona rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 12 listopada 2012 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy i zakresu jej stosowania (Dz. U. 2012 poz. 1268). W końcowym efekcie struktura klasyfikacji obejmuje 10 grup wielkich, 43 grupy duże (wewnętrzny podział grup wielkich), 132 grupy średnie (wewnętrzny podział grup dużych) i 444 grupy elementarne (wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 2366 zawodów i specjalności.

W omawianej statystyce stosuje się kryterium kwalifikowania bezrobotnych poprzednio pracujących według zawodu, w jakim poszukują pracy, do wykonywania którego mają odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym lub innym dokumentem, bądź posiadają odpowiedni staż pracy w danym zawodzie (udokumentowana ciągłość pracy w okresie minimum 1 roku, w tym samym zawodzie).

Bezrobotni, którzy nie pracowali przed nabyciem statusu bezrobotnego (w tym absolwenci szkół) kwalifikowani są według zawodu wyuczonego. Jeżeli bezrobotny posiadał

¹ Zalecenia metodyczne do prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, s. 6.

kwalifikację uprawniającą do wykonywania kilku zawodów, kwalifikowany był według zawodu, w którym chciałby podjąć pracę. Statystyka obejmuje również grupę osób „bez zawodu”, które nie spełniają jednocześnie dwóch warunków:

- ✓ nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu oraz
- ✓ nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie.

Grupa „bez zawodu” dotyczy przede wszystkim osób z wykształceniem podstawowym, niepełnym podstawowym, gimnazjalnym oraz osób posiadających wykształcenie średnie ogólnokształcące, jeżeli po ukończeniu (bądź nie ukończeniu) szkoły nie ukończyły kursu, na którym zdobyły odpowiednie kwalifikację zawodową oraz dyplom uprawniający ich do wykonywania danego zawodu, a także nie przepracowały w danym zawodzie minimum 1 roku, bądź pracowały w danym zawodzie ponad 1 rok, lecz nie miały ciągłości pracy w tym zawodzie.

Cel opracowania

Opracowanie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest analizą i oceną bezrobotnych według zawodów i specjalności. Informacje zawarte w poniższym raporcie pomocne będą przy:

- określeniu kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy,
- właściwym planowaniu i prowadzeniu działań w zakresie przeciwdziałania bezrobociu przez samorząd oraz instytucje zajmujące się problematyką bezrobocia,
- doskonaleniu jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego, poprzez dostarczenie informacji na temat zawodów poszukiwanych przez pracodawców oraz zawodów, na które wygasa zapotrzebowanie na rynku pracy,
- zwiększaniu efektywności szkoleń osób bezrobotnych dzięki dostosowaniu kierunków szkoleń do potrzeb pracodawców,
- korygowaniu poziomu i kierunków kształcenia zawodowego poprzez udostępnienie wyników analiz dyrekcjom szkół i władzom oświatowym,
- prowadzeniu racjonalnego i zgodnego z potrzebami rynku gospodarowania środkami Funduszu Pracy,

- ułatwianiu realizacji programów specjalnych.

Podstawa opracowania

Podstawą do sporządzenia monitoringu zawodów jako jednego z elementów analizy rynku pracy są:

- „Załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej*”. Stan w końcu 1 półrocza 2014 roku;
- „Załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 *Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności za 1 półrocze roku 2014*”;
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2011 (Dz. U. 2010 Nr 239 poz. 1594 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2011r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej za rok 2011 (Dz. U. 2011 Nr 83 poz. 453);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. 2010 Nr 82 poz. 537).

Metodologia opracowania

Szczegółowe zalecenia metodyczne do opracowania raportu wynikają z opracowanych w Departamencie Rynku Pracy Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych”.

Niniejsze opracowanie składa się jedynie z części diagnostycznej. Została ona przygotowana w oparciu o raport obejmujący analizę zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku sporządzony na podstawie danych zawartych w Załączniku 2 do sprawozdania MPiPS-01 *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy, poszukujący pracy oraz wolne miejsca pracy*

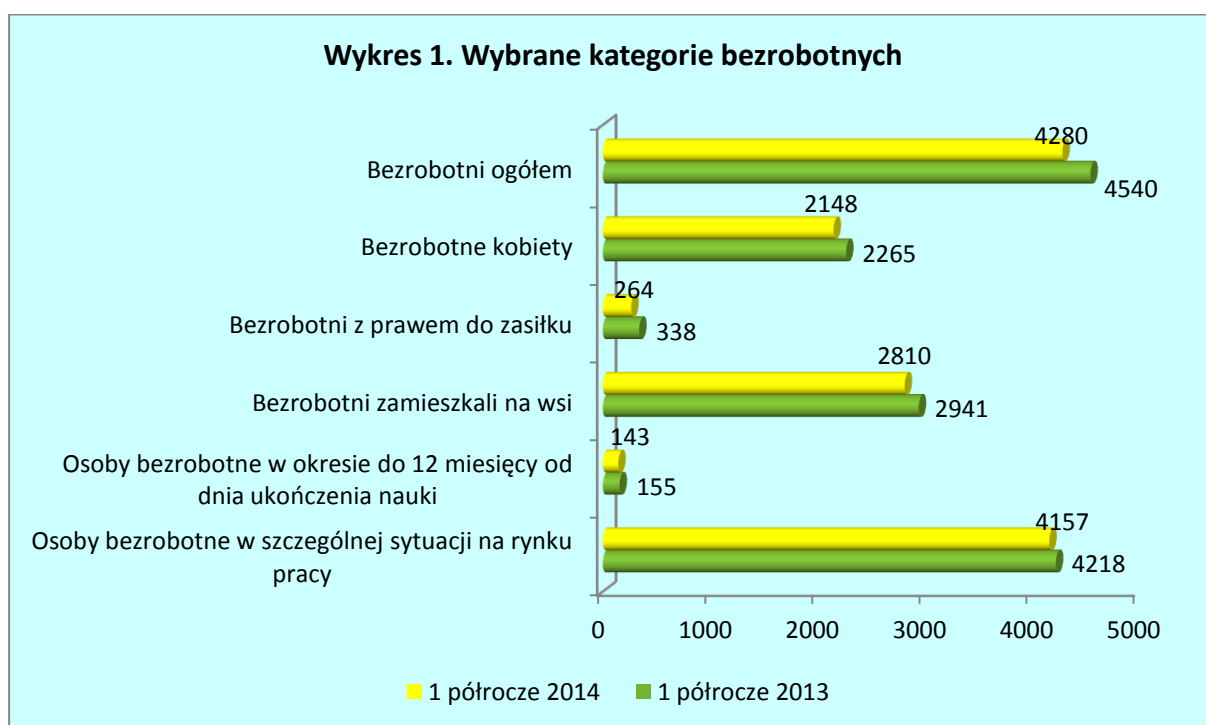
i miejsca aktywizacji zawodowej oraz Załączniku 3 do sprawozdania MPiPS-01 Bezrobotni oraz wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej według zawodów i specjalności.

Należy zaznaczyć, że poniższe opracowanie bazuje jedynie na danych zgromadzonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Sandomierzu dotyczących liczby osób bezrobotnych oraz zgłoszonych ofert pracy według zawodów i specjalności oraz według Polskiej Klasyfikacji Działalności PKD. Raport nie obejmuje analizy ofert zamieszczonych w prasie i Internecie, dla której wciąż brak odpowiedniej jednolitej dla całego kraju metodologii.

I. Analiza bezrobocia według zawodów w powiecie sandomierskim

1.1. Poziom i struktura bezrobocia

Liczba bezrobotnych w powiecie sandomierskim w końcu I półrocza 2014 roku wynosiła 4280 osób (zanotowano spadek o 260 osób w stosunku do końca I półrocza 2013 roku) (Wykres 1), w tym 2148 kobiet (50,2% ogółu bezrobotnych), 264 osoby bezrobotne z prawem do zasiłku (6,2% ogółu bezrobotnych). Wśród bezrobotnych przeważali mieszkańcy wsi – 2810 (65,6% ogółu bezrobotnych). Bezrobotne kobiety zamieszkujące wieś (1393 osób) stanowiły 32,5% ogółu bezrobotnych. Ponadto w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu pozostawało 117 osób bezrobotnych niepełnosprawnych, a także 41 osób poszukujących pracy.

Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych było 4157 osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w tym:

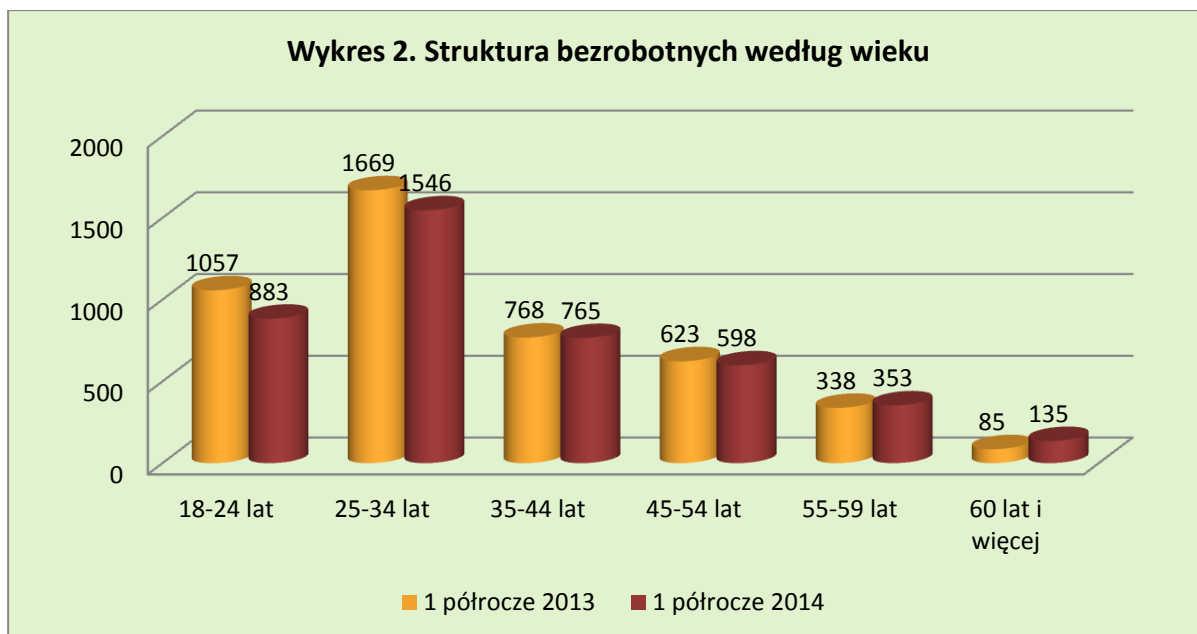
- 883 osoby bezrobotne do 25 roku życia (1057 na koniec I półrocza 2013),
- 2787 długotrwale bezrobotnych (2752 na koniec I półrocza 2013),
- 694 kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka (682 na koniec I półrocza 2013),
- 795 bezrobotnych powyżej 50 roku życia (722 na koniec I półrocza 2013),
- 1247 bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (1256 na koniec I półrocza 2013),
- 1790 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (1983 na koniec I półrocza 2013),
- 2075 bezrobotnych bez wykształcenia średniego (2183 na koniec I półrocza 2013),
- 370 bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia (339 na koniec I półrocza 2013),
- 57 bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia (56 na koniec I półrocza 2013).

W końcu I półrocza 2014 roku bezrobotni w wieku **18-34** lat stanowili 56,8% (2429 osób) ogółu bezrobotnych (Wykres 2), natomiast w I półroczu 2013 roku bezrobotni w wieku 18-34 lat (2726 osób) stanowili 60,0% ogółu bezrobotnych.

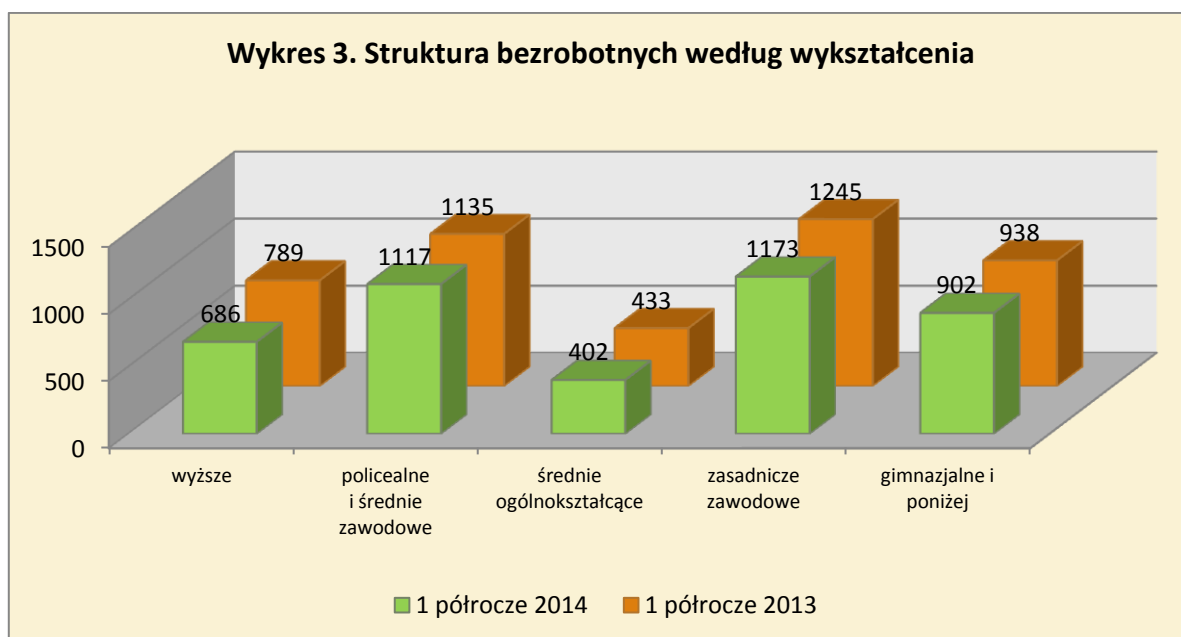
Udział bezrobotnych w pozostałych grupach wiekowych w I półroczu 2014 roku wynosił:

- **35-44 lat** – 17,9% (765 osób),
- **45-54 lat** – 14,0% (598 osób),
- **55-59 lat** – 8,2% (353 osoby),
- **60 lat i więcej** – 3,1% (135 osób).

W porównaniu do I półrocza 2013 roku nastąpił spadek liczby osób bezrobotnych głównie wśród osób młodych, 18-34 lat (o 174 osoby w grupie 18-24 lata oraz o 123 osoby w grupie 25-34 lata). Wzrost liczby bezrobotnych zanotowano w grupie 55-59 lat (o 15 osób) oraz w grupie 60 lat i więcej (o 50 osób).

Wśród ogółu bezrobotnych w końcu I półrocza 2014 roku najwięcej osób posiadało wykształcenie zasadnicze zawodowe (1173 osoby), policealne i średnie zawodowe (1117 osób) oraz gimnazjalne i poniżej (902 osoby) (Wykres 3). Wykształcenie wyższe posiadało 686 osób, natomiast wykształcenie średnie ogólnokształcące 402 osoby. W porównaniu do końca I półrocza 2013 roku we wszystkich typach wykształcenia nastąpił spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Stopa bezrobocia w powiecie sandomierskim na koniec czerwca 2014 roku wynosiła 11,5% (w województwie świętokrzyskim 14,9%, w kraju 12,0%).

1.2. Struktura bezrobotnych według zawodów

W Tabeli 1 przedstawiono dziesięć zawodów, w których było najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych w końcu I półrocza 2014 roku.

Tabela 1. Zawody dominujące w powiecie sandomierskim - stan w końcu I półrocza 2014r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	1159	600	61	26	176	82
1.	"522301"	Sprzedawca*	146	126	0	0	67	57
2.	"722204"	Ślusarz*	142	1	0	0	51	1
3.	"331403"	Technik ekonomista*	105	85	1	0	50	41
4.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	98	68	14	11	31	21
5.	"753105"	Krawiec*	77	76	0	0	30	30
6.	"311504"	Technik mechanik*	73	1	0	0	22	1
7.	"311204"	Technik budownictwa*	71	10	0	0	20	3
8.	"931301"	Robotnik budowlany	66	2	0	0	39	1
9.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	62	39	2	1	10	8
10.	"263102"	Ekonomista	56	41	1	1	19	15

Źródło: T-I/P-1 Bezrobotni wg zawodów w powiecie sandomierskim, stan w końcu I półrocza 2014 roku.

Z danych przedstawionych w Tabeli 1 wynika, że w końcu I półrocza 2014 roku najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodzie: sprzedawca – 146 osób, ślusarz – 142 osoby, technik ekonomista – 105 osób, specjalista administracji publicznej – 98 osób, krawiec – 77 osób, technik mechanik – 73 osoby, technik budownictwa – 71 osób, robotnik budowlany – 66 osób, kucharz małej gastronomii – 62 osoby, ekonomista – 56 osób.

Osoby bezrobotne bez zawodu stanowiły 27% ogółu bezrobotnych (1159 osób, w tym 600 kobiet).

Dominujące zawody wśród bezrobotnych kobiet:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotne kobiety
"522301"	Sprzedawca*	126
"331403"	Technik ekonomista*	85

"753105"	Krawiec*	76
"242217"	Specjalista administracji publicznej	68
"514101"	Fryzjer*	42
"263102"	Ekonomista	41
"522305"	Technik handlowiec*	40
"512002"	Kucharz małej gastronomii*	39
"512001"	Kucharz*	38
"235107"	Pedagog	36

Dominujące zawody wśród bezrobotnych mężczyzn:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni mężczyźni
"722204"	Ślusarz*	141
"311504"	Technik mechanik*	72
"931301"	Robotnik budowlany	64
"311204"	Technik budownictwa*	61
"711202"	Murarz*	50
"314205"	Technik ogrodnik*	35
"515303"	Robotnik gospodarczy	33
"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	32
"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	32
"242217"	Specjalista administracji publicznej	30

W końcu I półrocza 2014 roku było zarejestrowanych 143 absolwentów (osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki). W omawianej populacji większość stanowili bezrobotni bez zawodu. Grupa ta składała się z 61 osób.

Zawody dominujące w grupie absolwentów:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"242217"	Specjalista administracji publicznej	14
"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	5

Osoby bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy w końcu I półrocza 2014 roku stanowiły 32% ogółu bezrobotnych (1373 osoby, w tym 668 kobiet). Najwięcej osób bezrobotnych poprzednio pracujących, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, było bez zawodu – 176 osób.

Zawody dominujące w grupie bezrobotnych pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy:

Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
"522301"	Sprzedawca*	67
"722204"	Ślusarz*	51
"331403"	Technik ekonomista*	50
"931301"	Robotnik budowlany	39
"242217"	Specjalista administracji publicznej	31
"753105"	Krawiec*	30
"711202"	Murarz*	24
"311504"	Technik mechanik*	22
"524990"	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	22
"515303"	Robotnik gospodarczy	21

Struktura bezrobotnych według dużych grup zawodowych została przedstawiona w Tabeli 2.

Tabela 2. Struktura bezrobotnych według dużych grup zawodowych (kod dwucyfrowy).

Lp.	Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		powyżej 12 m-cy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1.	"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	12,7203	8,8502	1,2195	0	10,7769	9,0442
2.	"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	10,8618	0,5168	0	0	12,1137	1,1944
3.	"52"	Sprzedawcy i pokrewni	8,0118	13,2422	0	0	8,3562	13,996
4.	"51"	Pracownicy usług osobistych	7,9141	11,305	3,6585	3,9216	7,2682	10,9215
5.	"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	6,7607	1,2274	0	0	7,3514	1,7064
6.	"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	6,0557	8,5918	32,9274	35,2937	4,6782	6,8258
7.	"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	5,0623	8,2042	0	0	6,0986	9,5563
8.	"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	4,9021	7,6874	1,2195	0	5,5134	9,2146
9.	"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	4,7741	6,6538	13,4145	15,6864	3,1745	3,9247
10.	"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	4,0371	1,7442	0	0	6,1821	3,0715
Ogółem			71,1	68,023	52,4394	54,9017	71,5132	69,4554

Źródło: T-I/P-la Struktura bezrobotnych wg dużych grup zawodowych w powiecie sandomierskim, stan w końcu I półrocza 2014 roku.

W tabeli powyżej przedstawiono 10 dużych grup zawodowych (kod dwucyfrowy), które stanowią 71,1% ogółu grup zawodowych (kod dwucyfrowy) w powiecie sandomierskim (stan w końcu I półrocza 2014 roku). Najwyższy odsetek osób bezrobotnych w badanych grupach zawodowych stanowił średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych, robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń, sprzedawcy i pokrewni, pracownicy usług osobistych, robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków), specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania oraz robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni. Poniżej 5% ogółu stanowią bezrobotni z następujących grup zawodowych: średni personel do spraw biznesu i administracji, specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury oraz robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.

1.3. Napływ bezrobotnych według zawodów

W I półroczu 2014 roku w PUP w Sandomierzu napływ bezrobotnych wynosił ogółem 2158 osób bezrobotnych (w końcu I półrocza 2013 roku wynosił 2437 osób), wśród nich było 903 kobiety. Napływ bezrobotnych wg zawodów w I półroczu 2014 roku przedstawiono w Tabeli 3.

Tabela 3. Napływ bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące) w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem	w tym		
				kobiety	absolwenci	
					razem	kobiety
	"000000"	Inny zawód lub brak zawodu	650	261	126	59
1.	"722204"	Ślusarz*	75	0	0	0
2.	"522301"	Sprzedawca*	60	54	3	3
3.	"311204"	Technik budownictwa*	50	6	1	0
4.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	47	35	14	11
5.	"331403"	Technik ekonomista*	47	29	1	1
6.	"311504"	Technik mechanik*	44	0	0	0
7.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	38	13	5	2
8.	"263102"	Ekonomista	34	16	2	1
9.	"515303"	Robotnik gospodarczy	24	2	0	0
10.	"522305"	Technik handlowiec*	24	16	2	1
11.	"711202"	Murarz*	24	2	0	0
12.	"322002"	Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	23	15	0	0

13.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	23	0	1	0
14.	"235107"	Pedagog	22	19	4	3
15.	"314205"	Technik ogrodnik*	22	7	1	0
16.	"931301"	Robotnik budowlany	22	0	0	0
17.	"514101"	Fryzjer*	21	20	3	3
18.	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	21	0	13	0
19.	"422402"	Technik hotelarstwa*	20	16	5	3
20.	"753105"	Krawiec*	19	18	0	0
21.	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	19	0	0	0
22.	"512001"	Kucharz*	18	10	0	0
23.	"351203"	Technik informatyk*	16	0	1	0
24.	"524990"	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	15	11	0	0
25.	"713102"	Malarz budowlany	14	1	0	0
26.	"213204"	Inżynier ogrodnictwa	13	6	5	3
27.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	13	8	0	0
28.	"321301"	Technik farmaceutyczny*	13	12	5	5
29.	"432103"	Magazynier	13	0	1	0
30.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	12	0	0	0

Źródło: T-I/P-2 Napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

W Tabeli 3 zostało wyszczególnionych trzydzieści zawodów najliczniej występujących wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w I półroczu 2014 roku w powiecie sandomierskim. Największy napływ bezrobotnych w analizowanym okresie stanowiły osoby bezrobotne bez zawodu – 650 osób. W następnej kolejności sklasyfikowani byli m.in.: ślusarze – 75 osób, sprzedawcy – 60 osób (w tym 54 kobiety), technicy budownictwa – 50 osób, specjaliści administracji publicznej – 47 osób (w tym 35 kobiet), technicy ekonomiści – 47 osób (w tym 29 kobiet), technicy mechanicy – 44 osoby, kucharze małej gastronomii – 38 osoby (w tym 13 kobiet), ekonomiści – 34 osoby, robotnicy gospodarczy – 24 osoby.

Mniejszy napływ bezrobotnych w I półroczu 2014 roku widoczny był w zawodach: mechanik samochodów osobowych – 12 osób, magazynier – 13 osób, technik farmaceutyczny – 13 osób, specjalista ds. marketingu i handlu – 13 osób, inżynier ogrodnictwa – 13 osób, malarz budowlany – 14 osób, pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani – 15 osób.

W grupie absolwentów (osoby zarejestrowane w okresie 12 miesięcy od daty ukończenia nauki) największy napływ bezrobotnych był w zawodach:

- specjalista administracji publicznej – 14 osób (w tym 11 kobiet),
- technolog robót wykończeniowych w budownictwie – 13 osób,
- kucharz małej gastronomii – 5 osób,
- technik hotelarstwa – 5 osób,
- inżynier ogrodnictwa – 5 osób,
- technik farmaceutyczny – 5 osób.

1.4. Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani w I półroczu 2014 roku
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	666
Przetwórstwo przemysłowe	397
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	316
Budownictwo	314
Działalność nie zidentyfikowana	142
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	139
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	117
Transport i gospodarka magazynowa	108
Edukacja	100
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	95
Pozostała działalność usługowa	83
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	70
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	68
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	63
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	49
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	43
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	35
Górnictwo i wydobywanie	24
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	13
Informacja i komunikacja	12
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	7
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0

Źródło: T-I/P-9 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

Z analizy danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że najwięcej bezrobotnych w I półroczu 2014 roku było zarejestrowanych w sekcjach PKD:

- handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych – **666 osób**,
- przetwórstwo przemysłowe – **397 osób**,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – **316 osób**,
- budownictwo – **314 osób**,
- działalność nie zidentyfikowana – **142 osoby**,
- działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca – **139 osób**.

Najmniej bezrobotnych w I półroczu 2014 roku było zarejestrowanych w sekcjach PKD:

- wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych – **7 osób**,
- informacja i komunikacja – **12 osób**,
- działalność związana z obsługą rynku nieruchomości – **13 osób**,
- górnictwo i wydobywanie – **24 osoby**.

1.5. Zawody generujące długotrwale bezrobocie

Zawody generujące długotrwale bezrobocie charakteryzują się wysokim wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia ($W_{d,I}^k$). Jest on wyrażony jako iloraz zarejestrowanych bezrobotnych w badanym zawodzie, pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy do ogólnej liczby zarejestrowanych w tym zawodzie; opisuje jaka część osób zarejestrowanych w badanym zawodzie staje się osobami pozostającymi bez pracy powyżej 12 miesięcy.

Spośród wszystkich dwucyfrowych grup zawodowych generujących długotrwale bezrobocie najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia towarzyszył grupie zawodowej robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie (1).

Kod grupy zawodów	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
"92"	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	1
"63"	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,6667
"53"	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni	0,6667
"43"	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej	0,6098
"96"	Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych	0,6071
"93"	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,5873
"73"	Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni	0,5185

"91"	Pomoce domowe i sprzątaczk	0,5143
"62"	Leśnicy i rybacy	0,5
"12"	Kierownicy do spraw zarządzania i handlu	0,5
"82"	Monterzy	0,5
"54"	Pracownicy usług ochrony	0,5
"94"	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	0,5
"11"	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni	0,5
"81"	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,4947
"74"	Elektrycy i elektrycy	0,4722
"75"	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni	0,462
"34"	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny	0,45
"33"	Średni personel do spraw biznesu i administracji	0,4314
"72"	Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni	0,4277
"83"	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,4231
"71"	Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)	0,4171
"52"	Sprzedawcy i pokrewni	0,4
"61"	Rolnicy produkcji towarowej	0,3878
"51"	Pracownicy usług osobistych	0,3522
"23"	Specjaliści nauczania i wychowania	0,339
"31"	Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych	0,3249
"41"	Sekretarki, operatorzy urządzeń biurowych i pokrewni	0,3077
"25"	Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych	0,3
"24"	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania	0,2963
"42"	Pracownicy obsługi klienta	0,2632
"32"	Średni personel do spraw zdrowia	0,2571
"26"	Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury	0,255
"21"	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,2261
"22"	Specjaliści do spraw zdrowia	0,2258
"35"	Technicy informatycy	0,1364
"14"	Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych	0
"44"	Pozostali pracownicy obsługi biura	0
"95"	Sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach	0

Źródło: T-IP-7 Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w I półroczu 2014 roku.

Trzy grupy zawodowych miały wskaźnik długotrwałego bezrobocia równy 0,0000. Są to: kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych, pozostali pracownicy obsługi biura, sprzedawcy uliczni i pracownicy świadczący usługi na ulicach.

II. Analiza ofert pracy według zawodów w powiecie sandomierskim

2.1. Napływ ofert pracy według zawodów

Do PUP w Sandomierzu w I półroczu 2014 roku wpłynęło 1243 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, z czego 673 oferty dotyczyły zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, co stanowi 54,1% ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. 570 ofert to zgłoszone miejsca aktywizacji zawodowej (staż, prace społecznie użyteczne), co stanowi 45,9% ogółu.

Spośród ogółu wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej 681 ofert (54,8%) to praca subsydiowana. Z sektora publicznego w I półroczu 2014 roku zostało zgłoszonych 220 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej (17,7%).

W analizie napływu ofert pracy według zawodów wzięto pod uwagę kryterium ilości zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie. W Tabeli 4 zostały przedstawione oferty pracy w tych zawodach, w których zgłoszono minimum 10 ofert pracy.

Tabela 4. Najwięcej zgłoszonych ofert pracy wg zawodów w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014 roku
1.	"522301"	Sprzedawca*	131
2.	"818116"	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego*	68
3.	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	60
4.	"513101"	Kelner*	55
5.	"515303"	Robotnik gospodarczy	44
6.	"512001"	Kucharz*	42
7.	"962201"	Pracownik prac dorywczych	30
8.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	28
9.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	26
10.	"432103"	Magazynier	24
11.	"932911"	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	23
12.	"941201"	Pomoc kuchenna	23
13.	"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	22
14.	"241202"	Doradca finansowy	20
15.	"514101"	Fryzjer*	20
16.	"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	19
17.	"411004"	Technik prac biurowych*	16
18.	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	12
19.	"321301"	Technik farmaceutyczny*	11
20.	"335203"	Urzędnik podatkowy	11
21.	"422201"	Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	10
22.	"541306"	Portier	10
23.	"712301"	Monter ociepleń budynków	10

Źródło: T-I/P-3 Oferty pracy wg zawodów w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

W I półroczu 2014 roku pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na: sprzedawców – 131 miejsc pracy, operatorów urządzeń przemysłu szklarskiego – 68, pozostałych pracowników obsługi biurowej – 60, kelnerów – 55, robotników gospodarczych – 44, kucharzy – 42, pracowników prac dorywczych – 30.

Biorąc pod uwagę kategorię oferty pracy dominowały następujące zgłoszenia:

- **w pracach interwencyjnych:** robotnik gospodarczy – 25 miejsc pracy, pozostali pracownicy obsługi biurowej oraz sprzedawcy – po 7 miejsc pracy;
- **w stażach:** sprzedawca – 83 miejsca, pozostali pracownicy obsługi biurowej – 46, operator urządzeń przemysłu szklarskiego – 33, pomoc kuchenna – 21, pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu – 20, magazynier, robotnik gospodarczy, fryzjer – po 15 miejsc, kelner – 13, technik prac biurowych – 12, urzędnik podatkowy – 11, kucharz – 10 miejsc;
- **w pracach społecznie użytecznych:** opiekun osoby starszej – 7 miejsc,
- **inne oferty, niesubsydiowane:** sprzedawca, kelner – po 41 miejsc pracy, operator urządzeń przemysłu szklarskiego – 35, pracownik prac dorywczych – 30, kierowca samochodu ciężarowego – 28, kucharz – 28, przedstawiciel handlowy – 26, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 23, doradca finansowy – 20, kierowca operator wózków jezdniowych – 16, portier – 10, pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center) – 10, monter ociepleń budynków – 10.

2.2. Napływ ofert pracy według sekcji PKD

Tabela 5. Oferty pracy według sekcji PKD zgłoszone w I półroczu 2014 roku.

Sekcja PKD	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2014 roku
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	303
Przetwórstwo przemysłowe	210
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	124
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	103
Budownictwo	88
Transport i gospodarka magazynowa	73
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	69
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	52
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	42
Edukacja	42
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	41
Pozostała działalność usługowa	37
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	27
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	11
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	8
Informacja i komunikacja	7
Górnictwo i wydobywanie	2
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	2

Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	2
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	0
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0
Działalność nie zidentyfikowana	0
Ogółem	1243

Źródło: T-I/P-9 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

Najwięcej ofert pracy (powyżej 50 miejsc) w I półroczu 2014 roku wpłynęło w sekcjach PKD:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle,
- przetwórstwo przemysłowe,
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne,
- działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi,
- budownictwo,
- transport i gospodarka magazynowa,
- działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją,
- działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.

W I półroczu 2014 roku nie wpłynęła żadna oferta pracy w następujących sekcjach PKD:

- gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby,
- organizacje i zespoły eksterytorialne,
- działalność nie zidentyfikowana.

III. Analiza zawodów deficytowych, zrównoważonych i nadwyżkowych

3.1. Zawody deficytowe

Przez **zawód deficytowy** należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.²

² Zalecenia metodyczne do prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, s. 6.

Do szczególnej analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych stosowany jest **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów k** ($W_{n,I}^k$), który obliczany jest jako stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I półroczu danego roku do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w I półroczu danego roku.

$$W_{n,I}^k = \frac{\bar{O}_I^k}{\bar{B}_I^k}$$

\bar{O}_I^k – średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w I półroczu danego roku,

\bar{B}_I^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w I półroczu danego roku.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$$W_{n,I}^k > 1,1$$

to zawody deficytowe.

Tabela 6. Zawody deficytowe w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	"411090"	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	10	0,3333	30
2.	"332203"	Przedstawiciel handlowy	4,3333	0,1667	26
3.	"334390"	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	3,6667	0,1667	22
4.	"818116"	Operator urządzeń przemysłu szklarskiego*	11,3333	0,6667	17
5.	"742201"	Monter instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych (telemonter)	2	0,1667	12
6.	"711501"	Cieśla*	1,3333	0,1667	8
7.	"334306"	Technik administracji*	1	0,1667	6
8.	"523002"	Kasjer handlowy	1	0,1667	6
9.	"941201"	Pomoc kuchenna	3,8333	0,6667	5,75
10.	"513101"	Kelner*	9,1667	1,6667	5,5
11.	"524902"	Doradca klienta	0,8333	0,1667	5
12.	"711404"	Zbrojarz	0,8333	0,1667	5
13.	"411004"	Technik prac biurowych*	2,6667	0,6667	4
14.	"721404"	Monter konstrukcji stalowych	0,6667	0,1667	4
15.	"811105"	Operator koparko - ładowarki	0,6667	0,1667	4
16.	"833203"	Kierowca samochodu ciężarowego	4,6667	1,1667	4
17.	"931205"	Robotnik drogowy	0,6667	0,1667	4
18.	"711601"	Brukarz	1,1667	0,3333	3,5
19.	"833101"	Kierowca autobusu	1,1667	0,3333	3,5
20.	"932911"	Robotnik pomocniczy w	3,8333	1,1667	3,2857

		przemśle przetwórczym			
21.	"834401"	Kierowca operator wózków jezdniowych	3,1667	1	3,1667
22.	"422401"	Recepcjonista hotelowy	0,5	0,1667	3
23.	"932101"	Pakowacz	1,5	0,5	3
24.	"331301"	Księgowy	1,3333	0,5	2,6667
25.	"723104"	Mechanik samochodów ciężarowych	1,3333	0,5	2,6667
26.	"341205"	Pracownik socjalny	0,8333	0,3333	2,5
27.	"411003"	Pracownik kancelaryjny	0,8333	0,3333	2,5
28.	"541307"	Pracownik ochrony fizycznej bez licencji	0,8333	0,3333	2,5
29.	"512001"	Kucharz*	7	3	2,3333
30.	"522301"	Sprzedawca*	21,8333	10	2,1833
31.	"242304"	Doradca zawodowy	0,3333	0,1667	2
32.	"412001"	Sekretarka	0,6667	0,3333	2
33.	"431101"	Asystent do spraw księgowości	0,3333	0,1667	2
34.	"522303"	Sprzedawca w branży przemysłowej	0,6667	0,3333	2
35.	"711503"	Stolarz budowlany	0,3333	0,1667	2
36.	"722307"	Operator obrabiarek skrawających*	0,3333	0,1667	2
37.	"911290"	Pozostałe pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne	0,3333	0,1667	2
38.	"432103"	Magazynier	4	2,1667	1,8462
39.	"515303"	Robotnik gospodarczy	7,3333	4	1,8333
40.	"325905"	Opiekunka dziecięca*	0,5	0,3333	1,5
41.	"441203"	Listonosz	0,5	0,3333	1,5
42.	"513202"	Barman	0,5	0,3333	1,5
43.	"514202"	Kosmetyczka	0,5	0,3333	1,5
44.	"751402"	Przetwórcza owoców i warzyw	0,5	0,3333	1,5
45.	"524502"	Sprzedawca w stacji paliw	0,6667	0,5	1,3333
46.	"234201"	Nauczyciel przedszkola	0,8333	0,6667	1,25
47.	"911207"	Sprzętaczka biurowa	1,1667	1	1,1667

Źródło: T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

Z powyższej tabeli wynika, że największy udział w rynku pracy ma zawód *pozostali pracownicy obsługi biurowej*. Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 roku wynosiła 10, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2014 roku wynosiła 0,3333. Natomiast najmniejszy udział w rynku pracy miał zawód *sprzętaczka biurowa*. Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 roku wynosiła 1,1667, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2014 roku wynosiła 1.

3.2. Zawody zrównoważone

Zawód zrównoważony – to zawód, na który występuje na rynku pracy takie samo zapotrzebowanie, co liczba osób poszukujących pracy w danym zawodzie. Wartość wskaźnika jest większa lub równa 0,9 i mniejsza lub równa 1,1 i **wskazuje na równowagę na rynku pracy**.

$$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$$

Tabela 7. Zawody zrównoważone w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	"122102"	Kierownik działu sprzedaży	0,1667	0,1667	1
2.	"214207"	Inżynier budowy dróg	0,1667	0,1667	1
3.	"214302"	Inżynier inżynierii środowiska - gospodarka wodna i hydrologia	0,1667	0,1667	1
4.	"216504"	Inżynier geodeta - geodezja urządzania terenów rolnych i leśnych	0,1667	0,1667	1
5.	"228502"	Logopeda	0,1667	0,1667	1
6.	"235912"	Pedagog szkolny	0,1667	0,1667	1
7.	"242190"	Pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	0,1667	0,1667	1
8.	"261901"	Asystent prawny	0,1667	0,1667	1
9.	"262203"	Bibliotekoznawca	0,1667	0,1667	1
10.	"314403"	Technik technologii żywności*	0,1667	0,1667	1
11.	"322001"	Dietetyk*	0,1667	0,1667	1
12.	"325402"	Technik masażysta*	0,1667	0,1667	1
13.	"325502"	Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	0,1667	0,1667	1
14.	"422602"	Recepcjonista	0,1667	0,1667	1
15.	"431103"	Technik rachunkowości*	0,1667	0,1667	1
16.	"711204"	Murarz-tylnkarz*	0,3333	0,3333	1
17.	"514101"	Fryzjer*	3,3333	3,5	0,9524

Źródło: T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

Zawody, w których zachowana jest równowaga popytu i podaży siły roboczej to: kierownik działu sprzedaży, inżynier budowy dróg, inżynier inżynierii środowiska – gospodarka wodna i hydrologia, inżynier geodeta – geodezja urządzania terenów rolnych i leśnych, logopeda, pedagog szkolny, pozostali specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, asystent prawny, bibliotekoznawca, technik technologii żywności, dietetyk, technik masażysta, inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy, recepcjonista, technik rachunkowości, murarz – tynkarz oraz fryzjer. W tych zawodach średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 roku jest równa (lub prawie równa) średniej miesięcznej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2014 roku.

3.3. Zawody nadwyżkowe

Przez zawód nadwyżkowy należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.³

$$W_{n,I}^k < 0,9$$

Tabela 8. Zawody nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014r.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu	Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów
1.	"321301"	Technik farmaceutyczny*	1,8333	2,1667	0,8462
2.	"723190"	Pozostali mechanicy pojazdów samochodowych	0,3333	0,5	0,6667
3.	"741201"	Elektromechanik*	0,3333	0,5	0,6667
4.	"752205"	Stolarz*	0,3333	0,5	0,6667
5.	"723105"	Mechanik samochodów osobowych	1,1667	2	0,5833
6.	"216201"	Architekt krajobrazu	0,1667	0,3333	0,5
7.	"228203"	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	0,1667	0,3333	0,5
8.	"228301"	Fizjoterapeuta	0,8333	1,6667	0,5
9.	"233006"	Nauczyciel historii	0,1667	0,3333	0,5
10.	"241306"	Specjalista do spraw finansów	0,1667	0,3333	0,5
11.	"242307"	Specjalista do spraw kadr	0,1667	0,3333	0,5
12.	"262101"	Archiwista	0,1667	0,3333	0,5
13.	"325511"	Technik ochrony środowiska*	0,1667	0,3333	0,5
14.	"341201"	Asystent osoby niepełnosprawnej*	0,1667	0,3333	0,5
15.	"611303"	Ogrodnik*	0,1667	0,3333	0,5
16.	"741101"	Elektromonter instalacji elektrycznych	0,1667	0,3333	0,5
17.	"741203"	Elektromechanik pojazdów samochodowych*	0,3333	0,6667	0,5
18.	"962902"	Dozorca	0,1667	0,3333	0,5
19.	"243106"	Specjalista do spraw marketingu i handlu	1	2,1667	0,4615
20.	"214202"	Inżynier budownictwa - budownictwo ogólne	0,5	1,1667	0,4286
21.	"261906"	Prawnik legislator	0,3333	0,8333	0,4
22.	"753303"	Szwaczka	0,3333	0,8333	0,4
23.	"723103"	Mechanik pojazdów samochodowych*	1,5	3,8333	0,3913
24.	"711202"	Murarz*	1,5	4	0,375
25.	"723307"	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	0,5	1,3333	0,375
26.	"213303"	Specjalista ochrony środowiska	0,1667	0,5	0,3333
27.	"214106"	Logistyk	0,1667	0,5	0,3333
28.	"233012"	Nauczyciel języka polskiego	0,1667	0,5	0,3333
29.	"234113"	Nauczyciel nauczania początkowego	0,1667	0,5	0,3333
30.	"235914"	Wychowawca w placówkach	0,3333	1	0,3333

³ Zalecenia metodyczne do prowadzenia zawodów deficytowych i nadwyżkowych, Warszawa 2003, s. 6.

		oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych			
31.	"931301"	Robotnik budowlany	1,1667	3,6667	0,3182
32.	"261990"	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1667	0,6667	0,25
33.	"522304"	Sprzedawca w branży spożywczej	0,1667	0,6667	0,25
34.	"522305"	Technik handlowiec*	1	4	0,25
35.	"314413"	Technik technologii żywności - przetwórstwo owocowo-warzywne	0,1667	0,8333	0,2
36.	"222101"	Pielegniarka	0,1667	1,1667	0,1429
37.	"314205"	Technik ogrodnik*	0,5	3,6667	0,1364
38.	"233008"	Nauczyciel języka angielskiego	0,1667	1,5	0,1111
39.	"751204"	Piekarz*	0,1667	1,5	0,1111
40.	"512002"	Kucharz małej gastronomii*	0,6667	6,3333	0,1053
41.	"235107"	Pedagog	0,3333	3,6667	0,0909
42.	"722204"	Ślusarz*	1	12,5	0,08
43.	"713102"	Malarz budowlany	0,1667	2,3333	0,0714
44.	"524990"	Pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1667	2,5	0,0667
45.	"351203"	Technik informatyk*	0,1667	2,6667	0,0625
46.	"753105"	Krawiec*	0,1667	3,1667	0,0526
47.	"834103"	Mechanik - operator pojazdów i maszyn rolniczych*	0,1667	3,1667	0,0526
48.	"712904"	Technolog robót wykończeniowych w budownictwie*	0,1667	3,5	0,0476
49.	"242217"	Specjalista administracji publicznej	0,3333	7,8333	0,0426

Źródło: T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku.

Z danych przedstawionych w powyższej tabeli wynika, że sytuacja największej nadwyżki bezrobotnych i niedoboru wolnych stanowisk pracy miała miejsce w zawodzie specjalista administracji publicznej. Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 roku wynosiła 0,3333, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2014 roku wynosiła 7,8333.

Najmniejsza nadwyżka bezrobotnych i niedobór wolnych miejsc pracy występował w zawodzie technik farmaceutyczny, gdzie średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2014 roku wynosiła 1,8333, zaś średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu 2014 roku wynosiła 2,1667.

Wskaźnik o wartości określonej jako **MAX** wskazuje, że w danym zawodzie w I półroczu 2014 roku zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast nie zarejestrowali się w tym okresie bezrobotni posiadający te zawody.

Do takich zawodów należą m.in.:

Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu
Pracownik prac dorywczych	5	0
Doradca finansowy	3,3333	0
Urzędnik podatkowy	1,8333	0
Pracownik centrum obsługi telefonicznej (pracownik call center)	1,6667	0
Portier	1,6667	0
Monter ociepleń budynków	1,6667	0
Opiekun osoby starszej*	1,5	0
Pozostali opiekunowie dziecięcy	1,5	0
Kierowca samochodu osobowego	1,5	0
Terapeuta zajęciowy*	1,3333	0
Kierowca ciągnika siodłowego	1,3333	0
Pracownik przygotowujący posiłki typu fast food	1,1667	0
Specjalista do spraw sprzedaży	1	0
Laborant biochemiczny	1	0
Asystent nauczyciela przedszkola	1	0

Wskaźnik o wartości określonej jako **0** wskazuje, że w danym zawodzie w I półroczu 2014 roku nie zostały zgłoszone oferty pracy, natomiast zarejestrowali się w tym okresie bezrobotni posiadający te zawody.

Do takich zawodów należą m.in.:

Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w I półroczu
Technik budownictwa*	0	8,3333
Technik ekonomista*	0	7,8333
Technik mechanik*	0	7,3333
Ekonomista	0	5,6667
Technik żywienia i gospodarstwa domowego*	0	3,8333
Technik hotelarstwa*	0	3,3333
Inżynier ogrodnictwa	0	2,1667
Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	0	1,8333
Politolog	0	1,6667
Technik elektronik*	0	1,6667
Technik rolnik*	0	1,6667
Socjolog	0	1,5
Technik mechanizacji rolnictwa*	0	1,5

Z przedstawionej krótkiej analizy zawodów nadwyżkowych i deficytowych wynika, że w strukturze 567 zawodów występujących na rynku pracy powiatu sandomierskiego według intensywności wskaźnika nadwyżki/deficytu wyodrębniono 49 zawodów nadwyżkowych,

które stanowiły 8,6% ogółu, 47 zawodów deficytowych, które stanowiły 8,3% oraz 17 zawodów zrównoważonych, które stanowiły 3,0% ogółu zawodów występujących na sandomierskim rynku pracy. Pozostałe zawody o wskaźniku równym **0** lub **MAX**, gdzie o nadwyżce lub deficycie decydował wskaźnik N oznaczający średnią miesięczną nadwyżkę/deficyt podaży siły roboczej, stanowiły 80,1% zawodów występujących na rynku pracy powiatu sandomierskiego.

Przedstawione zestawienia i analizy danych dotyczących bezrobotnych i ofert pracy, będące wynikiem zastosowania i zaproponowania sposobów obliczania wskaźników intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów pokazuje jedynie pewne zjawiska i tendencje zachodzące na lokalnym rynku pracy.

PODSUMOWANIE

Badanie popytu i podaży na lokalnym rynku pracy, na podstawie analizy powyższych danych dotyczących zarejestrowanych osób bezrobotnych oraz ofert zgłoszonych przez pracodawców w I półroczu 2014 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu, pozwala na sformułowanie następujących wniosków.

- W powiecie sandomierskim w I półroczu 2014 roku nastąpił spadek stopy bezrobocia w porównaniu do sytuacji z końca I półrocza 2013 roku; z 12,2% (koniec czerwca 2013) do 11,5% (koniec czerwca 2014). Na koniec czerwca 2014 roku liczba bezrobotnych wynosiła 4280 osób, w tym 2148 kobiet.
- Bezrobocie dotyka głównie ludzi młodych w grupie wiekowej 18-34 lata (56,8% ogółu bezrobotnych).
- Grupę najliczniejszą stanowią bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym: 27,4% ogółu bezrobotnych (1173 osoby, w tym 471 kobiet).
- Najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w zawodach: sprzedawca, ślusarz, technik ekonomista, specjalista administracji publicznej, krawiec, technik mechanik, technik budownictwa, robotnik budowlany, kucharz małej gastronomii, ekonomista.
- Wśród osób bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwentów) najwięcej osób było zarejestrowanych w zawodach: specjalista administracji publicznej, nauczyciel języka angielskiego.
- Osoby bezrobotne pozostające bez pracy powyżej 12 miesięcy były najliczniej zarejestrowane w zawodach: sprzedawca, ślusarz, technik ekonomista, robotnik

budowlany, specjalista administracji publicznej, krawiec, murarz, technik mechanik, pozostali pracownicy sprzedaży i pokrewni, robotnik gospodarczy.

- Dominujące zawody wśród bezrobotnych kobiet to: sprzedawca, ekonomista, krawiec, specjalista administracji publicznej, fryzjer, ekonomista, technik handlowiec, kucharz małej gastronomii, kucharz, pedagog.
- Największy napływ bezrobotnych w I półroczu 2014 roku nastąpił wśród osób bez zawodu oraz w zawodach: ślusarz, sprzedawca, technik budownictwa, specjalista administracji publicznej, technik ekonomista, technik mechanik, kucharz małej gastronomii, ekonomista, robotnik gospodarczy.
- W grupie absolwentów największy napływ bezrobotnych nastąpił w zawodach: specjalista administracji publicznej, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, kucharz małej gastronomii, technik hotelarstwa, inżynier ogrodnictwa, technik farmaceutyczny.
- Najwięcej bezrobotnych było zarejestrowanych w sekcjach PKD: handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, przetwórstwo przemysłowe, administracja publiczna i obrona narodowa, budownictwo, działalność niezidentyfikowana, działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca.
- Najmniej bezrobotnych było zarejestrowanych w sekcjach PKD: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, informacja i komunikacja, działalność związana z obsługą rynku nieruchomości, górnictwo i wydobywanie.
- Najwyższy wskaźnik długotrwałego bezrobocia był w grupie zawodowej: robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie.
- Do Powiatowego Urzędu Pracy w Sandomierzu w I półroczu 2014 roku wpłynęło 1243 wolne miejsca pracy i miejsca aktywizacji zawodowej, z czego 673 oferty dotyczyły zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Spośród zgłoszonych ofert pracy 54,8% to miejsca subsydiowane.
- Wśród ofert zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej najwięcej wolnych miejsc pracy zostało zgłoszonych w zawodach: sprzedawca, kelner, operator urządzeń przemysłu szklarskiego, pracownik prac dorywczych, kierowca samochodu ciężarowego, kucharz, przedstawiciel handlowy, robotnik pomocniczy w przetwórstwie spożywczym, doradca finansowy, kierowca operator wózków jezdniowych, portier, pracownik centrum obsługi telefonicznej, monter ociepleń budynków.

- Na miejsca subsydiowane najczęściej ofert zostało zgłoszonych w zawodach: robotnik gospodarczy, pozostali pracownicy obsługi biurowej, sprzedawca.
- Natomiast miejsca aktywizacji zawodowej przeważały w zawodach: sprzedawca, pozostali pracownicy obsługi biurowej, operator urządzeń przemysłu szklarskiego, pomoc kuchenna, pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, magazynier, robotnik gospodarczy, fryzjer, kelner, technik pracy biurowych, urzędnik podatkowy, kucharz.
- W I półroczu 2014 roku nie wpłynęła żadna oferta w sekcjach PKD: gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, organizacje i zespoły eksterytorialne, działalność nie zidentyfikowana.
- Zawody deficytowe to m.in.: pozostali pracownicy obsługi biurowej, przedstawiciel handlowy, pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu, operator urządzeń przemysłu szklarskiego.
- Zawody zrównoważone to m.in. kierownik działu sprzedaży, inżynier budowy dróg, logopeda, pedagog szkolny, asystent prawny, bibliotekoznawca, dietetyk.
- Zawody nadwyżkowe to m.in.: specjalista administracji publicznej, technolog robót wykończeniowych w budownictwie, mechanik – operator pojazdów i maszyn rolniczych, krawiec.

Opracowany raport oparty jest na ograniczonym zakresie danych, w pełni nie odzwierciedlających rzeczywistej sytuacji na lokalnym rynku pracy. Nie daje też pełnego obrazu zachodzących zmian i tendencji rozwojowych lokalnego rynku pracy. Stanowi jedynie diagnozę, przybliża bieżącą sytuację w powiecie sandomierskim. Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych może stać się źródłem informacji dla m.in.: osób bezrobotnych, pracodawców, instytucji zajmujących się problematyką rynku pracy, szkół ponadgimnazjalnych oraz instytucji szkoleniowych.